

Utlysning temanummer

Antropocen i en skandinavisk utbildningskontext

Inom den internationella utbildningsvetenskapliga forskningen kan noteras att det under de senaste fem åren funnits ett ökat intresse för att ta sig an och arbeta med *Antropocen*, ett naturvetenskapligt begrepp som betecknar och beskriver att vi lever i en tidsålder som präglas av mänsklig påverkan på hela jordklotets miljö.

Under de senaste 20 åren har den skandinaviska utbildningsforskningen varit framstående när det gäller att ta sig an det politiskt initierade begreppet hållbar utveckling ur olika perspektiv och med olika fokus. Inte minst har man inom forskningsfältet fört fram kritik mot begreppet hållbar utveckling och hur det har kommit att tolkas i konkreta utbildningspraktiker. Flera forskare har påpekat att hållbar utveckling tenderar att tolkas instrumentellt och antropocentriskt och vidare att det reproducerar ojämlika maktrelationer. Antropocenen, som primärt inte är ett politiskt initierat begrepp utan ett naturvetenskapligt begrepp från geovetenskapen, riktar uppmärksamheten mot det ohållbara snarare än det hållbara i den mänskliga existensen. Därmed utgör begreppet Antropocen något annat i jämförelse med begreppet hållbar utveckling, vilket kan öppna upp för och möjliggöra andra typer av frågor.

En fråga är vad som händer med begreppet och fenomenet Antropocen i mötet med olika formella utbildningssammanhang i Skandinavien. I detta temanummer bjuder vi in skandinaviska utbildningsforskare att ta sig an frågor kring begreppet Antropocen i relation till utbildning. Vi välkomnar skandinaviska utbildningsforskare som har ett intresse för att utforska och problematisera relationen mellan människa/natur/samhälle, vilket inkluderar frågor om vad utbildningens roll och syfte kan bli i en Antropocen epok. Inte

minst tror vi att det är viktigt att fråga sig vad som händer med den laddade förbindelsen mellan barn/elever-natur-samhälle i denna epok.

De övergripande frågor som vi redaktörer hoppas kunna besvara genom de olika artikelbidragen är: Hur kan vi förstå utbildningens roll i relation till Antropocen? På vilket sätt öppnar Antropocen-begreppet upp för andra, annorlunda och/eller produktiva frågor kring utbildningens syfte och roll i jämförelse med de frågor som har möjliggjorts och adresserats inom ramen för utbildningsforskning om hållbar utveckling?

Temanumret utgör ett första bredare initiativ till att diskutera kring vad Antropocen, som både begrepp och fenomen, kan bidra med för specifika utmaningar och möjligheter i en skandinavisk utbildningskontext, med fokus på formella utbildningsinstitutioner såsom förskola och skola.

I samarbete med Pedagogisk forskning i Sveriges redaktion vid Linné-universitetet kommer Hanna Sjögren, Malmö universitet, och Hanna Hofverberg, Umeå universitet, att fungera som gästredaktörer. Genom denna öppna utlysning inbjuds forskare vid lärosäten inom och utanför Sverige in till att inkomma med sammanfattningar av tänkta artiklar till Pedagogisk forskning i Sverige senast 2020-10-01. Artiklarna ska skivas på svenska. Sammanfattningen ska innehålla en kort beskrivning av studien i relation till begreppet Antropocen, syfte och eventuella forskningsfrågor, samt teori/metod och preliminära resultat på maximalt 1000 ord. Skicka din sammanfattning som en bilaga via e-post till hanna.sjogren@mau.se. De sammanfattningar som främst bedöms svara upp mot innehållet i det kommande temanumret väljs ut i samråd med tidskriftens redaktion. Deadline för de fullständiga bidragen kommer att vara januari 2021.

Preliminär tidsplan:

1 oktober 2020: Deadline för sammanfattning

16 oktober 2020: Besked om antagning av sammanfattning

16 januari 2021: Deadline fullständigt artikelmanus (manusen granskas först internt av redaktionen, gästredaktörer och medverkande författare, innan bidragen går ut på anonym sakkunnigbedömning)

December 2021: Publicering av specialnummer